

EL MUHBA, UN MUSEU ESCOLA

CURS 2023-2024

PROGRAMA
EDUCATIU
2023-2024
MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

Ajuntament de
Barcelona

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

El 14 d'abril de 2023 ha fet 80 anys que obria les portes per primera vegada el Museu d'Història de Barcelona, per bé que el seu primer director, Agustí Duran i Sanpere, ja l'havia prefigurant anteriorment en una mostra temporal a l'Exposició Internacional de Barcelona de l'any 1929. Des de molt aviat es va tenir consciència que el museu era un actiu educatiu de primera fila i que per tant calia treballar amb les escoles de participar en la **formació de la ciutadania**.

D'aleshores ençà el museu s'ha anat fent gran i moltes coses han canviat però aquesta convicció s'ha mantingut i ha anat a més. Teniu a les mans el **programa educatiu del museu-escola del MUHBA per al curs 2023-2024**, que és la versió renovada, actualitzada i completa de les propostes que ha dissenyat el museu adreçades a la comunitat educativa. Hi trobareu un munt de suggeriments i materials per treballar a l'aula, amb una metodologia pròpia que relliga la trajectòria històrica i el patrimoni de Barcelona amb el nostre present. Tenir referents del passat ens ajuda a entendre el nostre temps i la nostra ciutat.

Hi destaquen els **projectes oberts** que s'acabaran de construir amb la participació dels docents per ajustar-los als interessos propis de cada centre educatiu; diverses variants de **residència d'escoles al museu** per fer una immersió completa durant un parell de dies i treballar el patrimoni i la ciutat en profunditat i des de diversos punts de vista; **fonts primàries i secundàries seleccionades**, comentades i relacionades per treballar la història i el patrimoni de Barcelona... Un munt d'idees, recursos, materials i propostes pedagògiques.

El MUHBA és un equipament educatiu i cultural arrelat al territori, un museu pròxim, i a la vegada amb una **visió de la ciutat multiescalar**, que connecta els ciutadans i els barris amb la ciutat global i, al seu torn, amb territoris més amplis, de país o d'escala europea. Apropar els infants i els joves a aquesta visió relacional de la ciutat fa del museu una institució clau en la **construcció social del coneixement**.

AULA VIRTUAL

El MUHBA posa en marxa un nou portal per a infants, joves i docents. L'aula virtual oferirà un ampli ventall d'**activitats**, amb **recursos i propostes pedagògiques** renovades, que parteixen de verbs com **urbanitzar, governar, conviure i treballar**. L'accés a aquest espai virtual mostra la metodologia de treballar el patrimoni i la lectura a partir de temes clau per entendre la ciutat. L'organització del portal està pensada de tal manera que les propostes educatives es puguin fer cronològicament o per verbs.

L'aula virtual permetrà treballar els continguts de manera independent o com a activitat prèvia abans de venir al museu, apropant encara més el patrimoni a l'alumnat de manera interdisciplinària i adaptada a cada centre, i esborrant les barreres entre el museu i l'escola.

ESCOLES RESIDENTS

El programa proposa a les escoles participants **una estada intensiva de dos dies** a les noves instal·lacions del MUHBA Plaça del Rei o al MUHBA Vil·la Joana. Durant aquestes jornades, el museu posarà a l'abast diferents professionals i recursos per tal d'acompanyar estudiants i docents en el desenvolupament d'un projecte educatiu que després tindrà continuïtat a l'escola i es concretarà en un projecte final. Durant el curs 2023-2024 el docents podran escollir entre els projectes següents:

VIATGE PER BARCELONA

Adreçat a l'alumnat d'ESO i batxillerat

Aprofundeix en la pràctica de conèixer la ciutat des de la ciutat mateixa **a partir del passeig** com a via de coneixement. Al llarg de diferents activitats que combinen sessions teòriques i exploracions urbanes, es dotarà l'alumnat d'un mètode de lectura urbana que permetrà comprendre Barcelona a partir de l'observació, l'anàlisi i la comparació entre barris.

IMMERSIÓ BARCELONA

Adreçat a l'alumnat del cycle superior de primària i el primer cycle d'ESO

Una **visió intensiva i immersiva de Barcelona** per tal d'entendre la seva trajectòria històrica. Parteix de l'anàlisi de plànols, imatges i objectes de l'exposició *Barcelona Flashback* i segueix al carrer amb l'observació i la comprensió de la ciutat.

REFUGIS/BCN

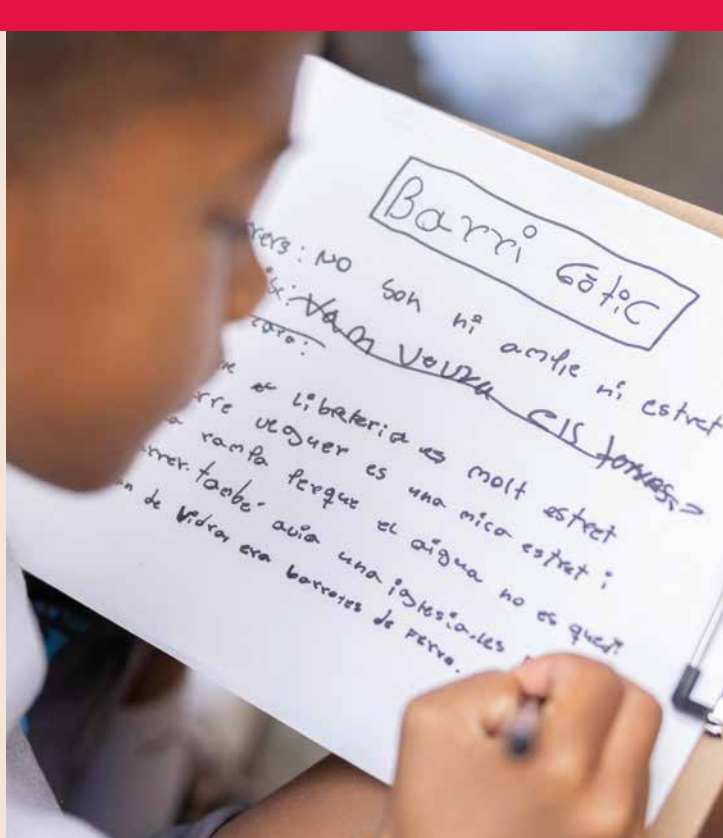
Adreçat a l'alumnat d'ESO i batxillerat

Quin impacte van tenir els bombardejos sobre la ciutat i com va ser possible construir una xarxa de 1.322 refugis antiaeris? A partir de l'**anàlisi de fonts primàries** i de la visita **al MUHBA Refugi 307**, els nois i noies posaran en pràctica el mètode d'investigació històrica per indagar sobre els efectes de la Guerra Civil a la ciutat.

CIUTAT, LITERATURA I NATURA

Adreçat a l'alumnat del cycle superior de primària i el primer cycle d'ESO

Estada al MUHBA Vil·la Joana per conèixer **com s'ha representat la ciutat a través de la literatura** a partir del que diferents poetes i creadors han dit sobre ella. Els diferents textos que es treballaran esdevindran font d'inspiració per a un procés de creació literària on els infants hauran de posar paraules a la seva relació amb la ciutat.

PROJECTES DE COCREACIÓ

PATRIMONIA'M CIUTAT

Adreçat a alumnes del cycle superior de primària i primer cycle d'ESO

Un projecte per treballar la història de Barcelona de manera transversal a partir del patrimoni. Cada curs, les escoles i el museu construeixen plegats un **projecte al voltant d'un element patrimonial** de la ciutat, que parteix del present per activar l'interès de l'alumnat i emprendre un exercici de recerca històrica. Finalment, l'alumnat ha de comunicar allò que ha après de manera creativa.

PATRIMONIA'M COL·LECCIONS

Adreçat a alumnes del cycle superior de primària i primer cycle d'ESO

Projecte de cocreació entre el MUHBA i el centre educatiu **a partir d'un objecte de la col·lecció del museu**. L'alumnat s'endinsa en un període concret de la història de la ciutat de manera transversal i creativa. A través de l'objecte, entès com un producte d'una societat i un temps determinat, es plantegen preguntes i reptes associats a partir dels quals desenvolupar el projecte de forma conjunta.

CICERÓ BCN

Adreçat a alumnes de tercer i quart d'ESO

L'objectiu és construir i comunicar un relat sobre el passat de Barcelona, a partir dels interessos de l'alumnat, amb l'ajuda dels recursos i l'expertesa del museu en aquest camp. Amb diverses sessions de treball sobre els continguts a transmetre i la posada en pràctica d'estratègies comunicatives, l'alumnat prepararà i executarà una visita guiada a un espai del MUHBA o un itinerari urbà, convertint-se en guies de la ciutat per un dia.

CASAL D'ESTIU "LLEGIM LA CIUTAT"

Adreçat a nens i nenes de 8 a 12 anys

Durant dues setmanes, els nens i nenes faran d'exploradors de la seva ciutat buscant, en carrers i espais patrimonials, les empremtes del passat. Diferents artistes, escriptors i talleristes especialitzats dotaran els participants d'un conjunt d'eines per llegir la ciutat de manera lúdica i creativa.

El casal es duu a terme a les instal·lacions del MUHBA Plaça del Rei, el MUHBA Vil·la Joana i explorant els carrers de Barcelona, on els infants compartiran vivències, aprenentatges i reflexions sobre la ciutat i la seva història.

NOUS ESPAIS EXPOSITIUS I PATRIMONIALS

BARCELONA FLASHBACK

Exposició permanent al MUHBA Padellàs - Casa de la Història que proposa un mètode de lectura i interpretació urbana, així com una síntesi de la història de Barcelona a través de la interrogació d'objectes de la col·lecció. Una metodologia innovadora que s'utilitza a diferents projectes del museu.

ESPAI LABORATORI AL MUHBA OLIVA ARTÉS

El MUHBA Oliva Artés es consolida com un espai d'experimentació sobre la història moderna de Barcelona. Amb la incorporació d'uns plafons adaptats a les necessitats de les escoles, l'alumnat podrà conèixer les innovacions i transformacions clau dels últims 250 anys d'una manera més autònoma i participativa.

MUHBA BON PASTOR

El nou centre recupera i museïtza una illa de cases barates del barri del Bon Pastor construïdes l'any 1929, a la vegada que dona a conèixer la història de l'habitatge popular a la ciutat i el compara amb exemples del que es feia en altres ciutats europees.

MUHBA CASA DE L'AIGUA

L'antic equipament pel proveïment d'aigua de Barcelona es renova amb una nova museïtzació. La visita a l'espai, que engloba la Casa de l'Aigua de la Trinitat Vella i la Casa de l'Aigua de Trinitat Nova, permet reflexionar al voltant de l'aigua urbana, un dels grans reptes del moment.

FORMACIONS

ELS REPTES DE LA CIUTAT A TRAVÉS DEL PATRIMONI

El Museu d'Història de Barcelona ofereix la possibilitat de fer un curs gratuït, reconegut pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, que té com a objectiu presentar diferents situacions d'aprenentatge a través del patrimoni de Barcelona. En aquesta formació es connectaran elements patrimonials amb grans temàtiques com l'aigua, l'alimentació o l'habitatge.

ELS GRANS REPTES DEL SEGLE XXI A TRAVÉS DEL PATRIMONI LITERARI CATALÀ

La literatura com a font primària

Curs gratuït de quinze hores on es presenta la literatura com a testimoni escrit d'un temps i com a font primària per aprofundir en conceptes tan actuals com l'habitatge, el treball, l'exili, la guerra o la llibertat d'expressió. Coorganitzat amb Espais Escrits - Xarxa del Patrimoni Literari Català i el Departament d'Educació.

RELATS URBANS, TEORIA I PRÀCTICA DE L'ITINERARI HISTÒRIC

Formació especialitzada per a futurs responsables de la ideació i la interpretació d'itineraris històrics urbans, amb l'objectiu de mostrar nous mecanismes de descoberta i presentació dels actius històrics i patrimonials de Barcelona. L'objectiu del curs és completar l'estudi rigorós de la història urbana, el patrimoni històric i la seva gestió, així com la descoberta cultural barcelonina, amb el coneixement de tècniques pròpies de la performativitat escènica aplicades a l'itinerari urbà.

TARDES AL MUSEU

A partir de la primavera del 2024 el museu oferirà activitats extraescolars per apropar la història de la ciutat als infants i a les seves famílies d'una manera lúdica i participada.

- 0 MUHBA Casa Padellàs
C. Veguer, s/n

1 MUHBA Plaça del Rei
Pl. del Rei, s/n
MUHBA Temple d'August
C. Paradís, 10
MUHBA Santa Caterina
Pl. Joan Capri [Mercat de Santa Caterina]

2 MUHBA Porta de Mar
C. Regomir, 7-9
MUHBA Domus Avinyó
C. Avinyó, 15
MUHBA Domus Sant Honorat
C. Fruita, 2
MUHBA Via Sepulcral Romana
Pl. Vila de Madrid

3 MUHBA El Call
Plta. Manuel Ribé, s/n

4 MUHBA Vil·la Joana
C. de l'Església, 104 [Vallvidrera]

5 MUHBA Park Güell
Casa del Guarda
C. Olot, s/n

6 MUHBA Fabra i Coats
C. Sant Adrià, 20

7 MUHBA Casa de l'Aigua
Parc de les Aigües de la Trinitat Vella, Torrenet de la Perera, 175

8 MUHBA Oliva Artés
C. Espronceda, 142-146

9 MUHBA Bon Pastor
C. Barnola, s/n

10 MUHBA Refugi 307
C. Nou de la Rambla, 175

11 MUHBA Turó de la Rovira
C. Marià Labèrnia, s/n [Horta-Guinardó]

12 MUHBA Centre de Col·leccions
Zona Franca de Barcelona

LES ESCOLES AL MUHBA. CURS 2023-2024

Consulta tota la informació del Museu Escola a <https://www.barcelona.cat/museuhistoria/ca/museu-escola>

barcelona.cat/museuhistoria
facebook.com/museuhistoriabarcelona/
twitter.com/bcnultura
Instagram: [museuhistoriabarcelona](https://www.instagram.com/museuhistoriabarcelona)

